

Sygn. akt III Ca 885/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2014r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, Wydział III Cywilny Odwoławczy w składzie
następującym:

Przewodniczący - Sędzia: SO Ewa Adamczyk

Sędzia SO Zofia Klisiewicz (sprawozdawca)

Sędzia SR del. Monika Młynarczyk – Mościcka

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Burnagiel

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2014r. w Nowym Sączu

na rozprawie

sprawy z powództwa D. G.

przeciwko A. H.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gorlicach

z dnia 29 maja 2013 r., sygn. akt I C 177/10

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w pkt I kwotę 29 436,94 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy czterysta trzydzieści sześć złotych 94/100) zastępuje kwotą 28 750 zł (dwadzieścia osiem siedemset pięćdziesiąt złotych), a po słowach „do dnia zapłaty” dodaje treść: „a w pozostałym zakresie powództwo oddala”,

- w pkt II kwotę 3889 zł (trzy tysiące osiemset osiemdziesiąt dziewięć złotych) zastępuje kwotą 3854,50 zł (trzy tysiące osiemset pięćdziesiąt cztery złote 50/100);

2. w pozostałej części apelację oddala;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1200 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III Ca 885/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29.05.2013r. Sąd Rejonowy w Gorlicach w sprawie z powództwa D. G. przeciwko A. H. o zapłatę, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 29 436,94 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22.11.2008r. do dnia zapłaty (pkt I sentencji) oraz kwotę 3 889 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II sentencji).

Sąd Rejonowy ustalił, że powód jest przedstawicielem handlowym specjalizującym się w sprzedaży okien i w roku 2008r. zawarł z pozwanym umowę, na mocy której miał pozwanemu zakupić i zainstalować stolarkę okienną w budynku mieszkalnym w W. przy ul. (...). W tym celu powód dokonał pomiaru otworów okiennych i uzgodnił z pozwanym odstępstwa od projektu budowlanego dotyczące rozmiaru niektórych okien oraz sposobu ich otwierania i zebrane informacje przesłał do producenta celem przygotowania indywidualnej oferty. Następnie przedstawił pozwanemu specyfikację zamówienia, która uwzględniała zmiany w rodzaju i wielkości okien jakich oczekiwał pozwany. Po przyjęciu oferty, strony w dniu 10.04.2008r. zawarły pisemną umowę nr (...). Tytułem zaliczki na poczet umówionego wynagrodzenia powód otrzymał od pozwanego kwotę 5.000 zł zaś pozostałą część wynagrodzenia miał otrzymać w terminie 7 dni od wystawienia faktury VAT. Strony uzgodniły że odbiór stolarki nastąpi na podstawie protokołu odbioru, który stanowić będzie podstawę do wystawienia faktury (§ 2 ust 1). Stolarka miała być wykonana w ciągu 6 tygodniu, zaś montaż w ciągu 7 tygodni (§ 3). Umowa ta nie obejmowała przygotowania otworów okiennych do montażu okien i parapetów.

Powód przygotował okna zgodnie ze specyfikacją dołączoną do umowy. Okna przeznaczone na parter budynku w ilości 11 sztuk miały wymiary mniejsze od otworów okiennych przewidzianych w projekcie budowlanym, albowiem należało pozostawić miejsce na piankę montażową i szpalety. W szczególności okna dwuskrzydłowe oznaczone w specyfikacji symbolem K 4, K 5, K 14 wykonane zostały na wysokość 158 cm tak by zmieściły się w otworach okiennych które zgodnie z projektem powinny mieć wysokość 160 cm (jeden otwór) i 168 cm (10 otworów okiennych). Montażu okien dokonał na zlecenie powoda M. S. (1) (mylnie wskazywany przez Sąd Rejonowy jako M. S. (2)). W maju 2008r. zamontowane zostały okna na górze budynku wraz ze skrzynkami na zewnętrzne rolety. Wówczas pozwany nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do jakości wykonanej usługi. Skrzynki na rolety dostarczył pozwanemu na podstawie ustnego porozumienia powód, kupując je wcześniej na swój rachunek w firmie (...). Z uwagi na przedłużające się prace na budowie pozwanego uniemożliwiające montaż okien, powód pismem z dnia 23.07.2008r. wezwał pozwanego do wskazania terminu montażu stolarki oraz wystawił fakturę nr (...) za wszystkie dostarczone okna (częściowo zamontowane na piętrze budynku a częściowo złożone w magazynie) oraz fakturę (...) na kwotę 686,94 zł za dostawę i montaż rolet zewnętrznych wykonany w dniu 26.05.2008r., zakreślając pozwanemu termin 14 dni. Pozwany nie ustosunkował się na piśmie do wezwania. Okna na parterze budynku zamontowane zostały ok. 16.09.2008r. przez M. S. (1) który był podwykonawcą powoda. Otwory okienne na parterze pozostawione były większe niż wynikało to z projektu budowlanego o szerokość ok. 3 pustaków, co wymagało podmurowania pozostałej przestrzeni poniżej dolnej krawędzi okien. Przed montażem M. S. (1) zawiadomił o powyższym pozwanego, który pomimo tego kazał je zamontować twierdząc, że wyjaśni sobie tą sprawę z powodem. Otwory pod oknami zostały zamurwane i przygotowane do montażu parapetów przez inne osoby na zlecenie pozwanego. Pozwany podjął decyzję o montażu okien, albowiem chciał doprowadzić budowę do tzw. stanu surowego zamkniętego. Następnie M. S. (1) zamontował dostarczone przez powoda parapety. Pozwany jednak odmówił podpisania protokołu odbioru. Nie kwestionował natomiast jakości wykonanej przez M. S. (1) usługi montażu, a jedynie zwracał uwagę na to, że okna są zbyt krótkie w porównaniu do otworów okiennych. Wobec tego powód wyznaczył pozwanemu termin od odbioru wykonanego dzieła lecz pozwany nie stawiał się w dniu 23.09.2008r. i nie podpisał protokołu, w związku z czym powód wraz z M. S. (1) spisali protokół odbioru stolarki okiennej bez udziału właściciela budynku. Powód miał w tym czasie przygotowane klamki i okucia, które miały być przekazane pozwanemu.

Pismem z dnia 1.10.2008r. pozwany poinformował powoda, iż okna na skutek źle wykonanego pomiaru zostały dostarczone o 10 cm za krótkie wobec czego zaproponował by powód obniżył mu cenę do kwoty 27.000 zł lub zabrał okna i dostarczył nowe o prawidłowej wielkości. Powód na powyższe się nie zgodził, żądając zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. W kolejnym piśmie z dnia 20.10.2008r. pozwany zażądał natychmiastowej wymiany okien na okna o prawidłowej wielkości, grożąc skierowaniem sprawy do sądu. W odpowiedzi na to pismo powód poinformował pozwanego, iż wymiar okien został zaniżony aby pomieścić piankę montażową i szpalety, zaś

klamki pozwany może odebrać od montażysty M..S. (1). Strony za pośrednictwem swoich pełnomocników wymieniły się jeszcze pismami, w których każda żądała spełnienia swoich roszczeń. Pozwany dodatkowo zagroził powodowi odstąpieniem od umowy, informując że ujawniły się wady w postaci niestabilności i drgania górnej ramy okien tarasowych podczas ich otwierania, niestabilności wynikającej z użycia niewłaściwych kołków montażowych oraz, że pękł jeden z parapetów, a okna pozbawione są klamek. Pozwany zbył przedmiotowy budynek wraz z oknami.

W tym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że pozwanego wiązała z powodem umowa o dzieło (art. 627 kc), która polegać miała na dostarczeniu i zamontowaniu w budynku pozwanego stolarki okiennej, zaś pozwany zobowiązał się uścić uzgodnione w umowie wynagrodzenie. Bezspornym jest iż stolarka okienna została dostarczona i zamontowana w budynku pozwanego. Rozstrzygnięcia więc wymagało, czy pozwany miał prawo odmówić zapłaty kwoty 28 750 zł. Sąd Rejonowy odwołując się do treści art. 642 § 1 kc i art. 643 kc oraz zapisu w § 2 umowy z dnia 10.04.2008r. uznał, że doszło do oddania dzieła przez czynności faktyczne pozwanemu i powodowi należy się umówione wynagrodzenie. Przyjął Sąd, iż sam fakt wystawienia faktury nie mógł jeszcze rodzić obowiązku zapłaty przez pozwanego pełnego wynagrodzenia, bowiem dzieło nie zostało jeszcze ukończone, ale po jego ukończeniu, obowiązek zapłaty wynagrodzenia powstał. Podał Sąd, że pozwany nie wykazał, iż dzieło dotknięte jest wadą istotną, czyniącą je niezdatną do zwykłego użytku, a to na nim ciążył ten obowiązek. W ocenie Sądu Rejonowego niewymiarowość okien nie uzasadniała ustalenia, że dostarczone i zamontowane okna dotknięte były wadą istotną, bowiem pozwany polecił dokonanie montażu okien dostarczonych przez powoda mimo, że został poinformowany przez montażystę, iż są one krótsze od otworów okiennych. Zdaniem Sądu Rejonowego pozwany nie wykazał również czy i w jaki sposób montaż tych okien miałyby mieć wpływ na wysokość należnego powodowi wynagrodzenia. Uznał Sąd Rejonowy także, iż uzasadnione jest żądanie powoda zapłaty należności wynikającej z faktury nr (...) na kwotę 686,94 zł za dostawę i montaż rolet zewnętrznych, odwołując się w tej kwestii do treści zeznań świadka M. S. (1). Uwzględniając w całości żądanie pozwu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 627 kc oraz art. 481 § 1 i 2 kc. O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 kpc.

Powyższy wyrok zaskarżył pozwany apelacją, w której zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 642 kc i art. 643 kc oraz prawa procesowego, tj. art. 217 kpc i art. 227 kpc, a nadto sprzeczność ustaleń faktycznych z zebrany materiał dowodowy przez uznanie, że wiarygodne są zeznania powoda, iż został on powiadomiony prawidłowo o terminie odbioru, że okna nie posiadały wad istotnych oraz, że montaż rolet odbył się na podstawie umowy powoda z pozwanym. Skarżący wskazywał także na nieuwzględnienie przez Sąd Rejonowy okoliczności, że stolarka okienna i dokumentacja powykonawcza stanowią nierozzerwalną całość i brak jednego z tych elementów czyni powództwo przedwczesnym.

Apelujący wnosił także o dopuszczenie dowodu z zeznań J. K. - autora opinii technicznej nr (...), która została złożona w sprawie, na okoliczność wniosków w niej zawartych. Kwestionował pominięcie dowodu z w/w opinii technicznej przez Sąd I instancji, podnosząc że jest to dokument wystawiony przez osobę posiadającą niezbędne uprawnienia i kwalifikacje.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się częściowo uzasadniona, tj. w zakresie w jakim kwestionowała zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 686,94 zł.

Wyrok Sądu Rejonowego w części zasądzającej kwotę 28 750 zł jest prawidłowy. W tym zakresie brak podstaw do uwzględnienia zarzutów apelującego.

Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy i dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w zakresie żądania powoda zapłaty kwoty 28 750 zł tytułem wykonanego dzieła w postaci dostawy i montażu stolarki okiennej w budynku przy ulicy (...) w W. na dz. ewid. nr (...). Ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy w tym zakresie również nie budzi wątpliwości.

Stosownie do treści art. 233 § 1 kpc sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Oparcie oceny sądu na wszechstronnym rozważeniu zebranego materiału powinno oznaczać uporządkowanie tego materiału, odniesienie się do wszystkich przeprowadzonych dowodów i każdego z osobna i w konsekwencji wskazanie, które z faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy zaistniały bądź nie zaistniały. Istotą oceny dowodów jest wybranie tych, które weszły w skład podstawy rozstrzygnięcia i odrzucenie tych, którym sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Ustalenia Sądu Rejonowego oraz ocenę dowodów w części, w której były podstawą uwzględnienia powództwa co do kwoty 28 750 zł, Sąd Okręgowy akceptuje w całości i przyjmuje za własne. Również wnioski prawne wyciągnięte na ich podstawie uznaje za prawidłowe.

Odnosząc się do zarzutów i wniosków apelującego, na wstępie należy stwierdzić, iż wniosek o dopuszczenie dowodu w postępowaniu apelacyjnym z zeznań J. K. jest niezasadny. Pozwany bowiem nie wykazał przesłanek z art. 381 kpc mimo, że działał przez profesjonalnego pełnomocnika.

Podnoszony przez pozwanego w apelacji zarzut sprzeczności ustaleń faktycznych z zebraniem materiałem dowodowym poprzez uznanie za wiarygodne zeznań powoda, przy braku akceptacji dla wyjaśnień pozwanego, nie został skutecznie wykazany.

Oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd Rejonowy nie podważa

zarzut apelującego, że sąd nie dokładnie zanalizował specyfikację projektu budowlanego, mylił wymiary okien z wymiarami samych otworów okiennych oraz błędnie przyjmuje, że otwory okienne na parterze były wyższe o szerokość 3 pustaków niż wynikało to z projektu budowlanego. Powyższe uchybienia w ocenie apelującego wskazują na naruszenie przez Sąd zasad swobodnej oceny dowodów wyrażonych w art. 233 kpc. Odnosząc się do tych zarzutów wskazać należy, że Sąd Rejonowy rzeczywiście w uzasadnieniu (k.222v) wskazał, że otwory okienne były wyższe o trzy pustaki. Okoliczność tą jednak zdaniem Sądu Okręgowego uznać należy za oczywistą omyłkę, gdyż w dalszej części uzasadnienia Sąd Rejonowy prawidłowo wskazuje, że otwory te były za duże co wymagało podmurowania okien.

Okolicznością bezsporną było to, że powód dostarczył do budynku pozwanego stolarkę okienną, oraz że stolarka ta została zamontowana w budynku przez M. S. (1). Pozwany nie kwestionował wykonania montażu okien, wskazał jedynie, że okna są niewymiarowe tj. zostały wykonane o wysokości 158 cm, tymczasem otwory okienne miały wysokość 160 cm (jeden otwór) i 168 cm (10 otworów).

Okoliczności te potwierdził w swoich zeznaniach świadek M. S. (1) (k.110 - 111) wskazując, że otwory te były wyższe ponieważ przewidziano otwory na skrzynki do rolet. Świadek ten zeznał również, że po odliczeniu miejsca na skrzynki do rolet i wstawieniu okien, pozostała szczelina 10 cm od dołu okien. Świadek podkreślił, że o tym, że pozostanie szczelina u dołu okien pozwany został poinformowany przez niego przed przystąpieniem do montażu okien i że mimo to pozwany zdecydował się na montaż. Po montażu okien zlecił zamurowanie szczelin pod oknami. Świadek zaznaczył w swoich zeznaniach, że pozwany nie kwestionował jakości montażu okien, a jedynie fakt, iż były one zbyt krótkie i z tego powodu nie podpisał protokołu odbioru.

Jak wynika z ustaleń Sądu Rejonowego pomimo tego, że po montażu okien pozostawała szczelina to jednak pozwany nie wykazał aby okna te dostarczone były sprzecznie ze złożonym przez niego zamówieniem. Odnosząc tą okoliczność do zeznań powoda, który wskazał, że w chwili pomiaru otworów okiennych, pozwany był przy pomiarze obecny razem z żoną i na ich życzenie wprowadzone zostały odstępstwa od projektu (k. 199v) uznać należało, że już w chwili zamówienia pozwany miał świadomość, że zamawia okna niższe. Trudno uznać, że w sytuacji gdy był on wraz z żoną

przy obmiarze nie zwróciłby uwagi, że wszystkie okna są niższe. Uznać należy, że taki wymiar okien był zamierzony. Niezależnie od powyższego, nawet gdyby tak nie było to fakt, iż pozwany polecił montaż okien krótszych powoduje, że zaakceptował te okna. Niedorzeczne są podnoszone w tym zakresie przez niego twierdzenia, że zmuszony został do montażu okien gdyż, równocześnie w tym czasie montowana była brama garażowa i instalacja alarmowa, a później żądał wymontowania okien mimo, że je podmurował. W tym kontekście nie są konsekwentne jego zeznania (k. 210), że chciał aby powód zdemontował okna, zabrał je i przywrócił otwory okienne do stanu faktycznego oraz zamontował okna pasujące do otworów. Skoro pozwany wskazywał, że w dniu 16.09.2008r. w chwili montażu okien konieczne było ich zamontowanie pomimo niższego wymiaru, trudno uznać za racjonalne i uzasadnione jego żądanie ich demontażu 14 dni później (k.21 - pismo z dnia 1.10.2008r.), zwłaszcza że na jego zlecenie dokonano podmurowania okien.

Brak jest także podstaw do uznania za zasadne zarzutów naruszenia przepisów art. 217 kpc i art. 227 kpc.

Jeżeli chodzi o zarzut naruszenia art. 227 kpc to stwierdzić należy, że nie może on zostać naruszony przez Sąd, gdyż nie jest ani źródłem uprawnień ani obowiązków Sądu orzekającego, a jedynie prezentuje stanowisko ustawodawcy w przedmiocie określenia faktów, które mogą być przedmiotem dowodu (v. wyrok SN z dnia 14.01.2005r., III CK 112/04, Lex nr 602707).

Zarzut naruszenia art. 217 kpc przez nieuwzględnienie przy ustalaniu stanu faktycznego opinii technicznej (...) sporządzonej przez J. K. z Ośrodka (...) i Techników (...), przedłożonej na okoliczność wadliwego sposobu montażu okien oraz braku koniecznej dokumentacji powykonawczej, jest niezasadny, gdyż Sąd Rejonowy prawidłowo uznał przedłożoną przez niego opinię za opinię prywatną. W świetle przepisu art. 278 k.p.c. opinią biegłego jest wyłącznie opinia sporządzona przez osobę wyznaczoną przez sąd (zob. uzasadnienie wyroku SN z dnia 10.12.1998 r., I CKN 922/97, LEX nr 50754). Według judykatury nie może być traktowana jako dowód w postępowaniu opinia biegłego (w tym również biegłego stałego) sporządzona na polecenie strony i złożona do akt sądowych. Prywatne ekspertyzy opracowywane na zlecenie stron, przed postępowaniem lub w jego toku, należy traktować więc, w razie ich przyjęcia przez sąd orzekający, jako wyjaśnienie stanowiące poparcie, z uwzględnieniem wiadomości specjalnych, stanowiska stron (por. orzeczenie SN z dnia 29.09.1956 r., III CR 121/56, OSNCK 1958, nr 1, poz. 16; wyrok SN z dnia 11.06.1974 r., II CR 260/74, LEX nr 7517; wyrok SN z dnia 8.11.1988 r., II CR 312/88, LEX nr 8925; wyrok SN z dnia 20.01.1989 r., II CR 310/88, LEX nr 8940; uzasadnienie wyroku SN z dnia 8.06.2001 r., I PKN 468/00, OSNP 2003, nr 8, poz. 197; uzasadnienie wyroku SN z dnia 12.04.2002 r., I CKN 92/00, LEX nr 53932). Zaznaczyć należy także, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, jeżeli strona dołącza do pisma procesowego ekspertyzę pozasądową i powołuje się na zawarte w niej twierdzenia i wnioski, ekspertyzę tę należy traktować, jako część argumentacji faktycznej i prawnej przytaczanej przez stronę. Jeżeli strona składa taką ekspertyzę z intencją uznania jej przez sąd za dowód w sprawie, istnieją podstawy do przypisania jej znaczenia dowodu z dokumentu prywatnego - art. 245 kpc. Oznacza to, że pozasądowa opinia rzeczoznawcy stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która ją podpisała wyraziła zawarty w niej pogląd, nie korzysta natomiast z domniemania zgodności z prawdą zawartych w niej twierdzeń (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29.11.2006 r., II CSK 245/06, nie publ., z dnia 9.05.2007 r., II CSK 77/07, M. Prawn. 2007, nr 11, s. 587 i z dnia 15.01.2010 r., I CSK 199/09, nie publ.).

Oparcie orzeczenia na pozasądowym oświadczeniu biegłego w zakresie wiadomości specjalnych stanowi uchybienie procesowe.

Wprawdzie w uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy nie odniósł się wprost do tej opinii, jednakże z powołanych przez Sąd Rejonowy dowodów wynika, że nie stanowiła ona podstawy ustaleń stanu faktycznego.

Zgodnie z treścią pozwu kwestią istotną do rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie była kwestia wypłaty wynagrodzenia za oddane dzieło. Pozwany nie wnosił w trakcie postępowania o obniżenie tego wynagrodzenia, żądanie takie co prawda sformułowane zostało w piśmie z dnia 23.12.2008 r. (k. 28), nie było jednak formalnie zgłoszone w trakcie postępowania. Zatem wykazywane w przedłożonej przez pozwanego opinii wady w sposobie zamontowania okien jak i brak dokumentacji technicznej z uwagi na fakt, iż zostały one uznane przez Sąd Rejonowy za wady nieistotne, nieuzasadniające odmowy odebrania dzieła zgodnie z art. 643 kc, nie były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Odnosząc się do podniesionych w apelacji zarzutów merytorycznych wskazać należy, że z poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń wynika, że strony łączyła umowa o dzieło w ramach, której powód D. G. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) D. G. zobowiązał się do dostarczenia i zamontowania stolarki okiennej w domu pozwanego A. H. położonego w W. przy ulicy (...).

Bezsporna była kwestia charakteru umowy jak również ustalenia co do wysokości przysługującego powodowi wynagrodzenia za wykonane prace. Żadna ze stron nie kwestionowała postanowień umowy w tym zakresie.

Sporną pozostawała kwestia ustalenia czy dzieło, pomimo braku podpisania przez pozwanego protokołu odbioru zostało oddane, i czy w związku z tym zasadne pozostaje roszczenie powoda o wypłatę wynagrodzenia.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że na poczet realizacji umowy pozwany wpłacił kwotę 5000 zł, pozostała kwota miała zostać zapłacona w terminie 7 dni od daty wystawienia faktury VAT. Przy czym strony ustaliły, że podstawą wystawienia faktury VAT będzie protokół odbioru. Do podpisania protokołu odbioru przez pozwanego nie doszło z powodu zakwestionowania prawidłowości wykonanego dzieła. Pozwany zarzucił, że stolarka okienna była źle zwymiarowana oraz, że powód nie przedłożył wymaganej dokumentacji technicznej, a także zakwestionował wystawienie faktury VAT na dzień 23.07.2008r., podczas gdy montaż okien nastąpił dopiero w dniu 15.09.2008r. W tym miejscu należy podkreślić, że powód nie domagał się zapłaty wynagrodzenia od daty wystawienia faktury tylko od daty wezwania, tj. od dnia 12.11.2008r.

W ocenie Sądu Okręgowego kwestie związane z wystawieniem faktury VAT nie są rozstrzygające w zakresie stosunku cywilnoprawnego i wynikających z tego stosunku wzajemnych zobowiązań stron. W przedmiocie żądania zapłaty wynagrodzenia rozstrzygające jest wykonanie dzieła i ustalenie czy doszło do jego oddania. Wystawienie faktury za wykonane prace świadczyć może jedynie, że dzieło w ocenie przyjmującego zlecenie zostało zrealizowane (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24.01.2013, sygn. V ACa 1019/12, LEX nr 1280054).

Z dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, że strona powodowa dokonała oddania dzieła zgłaszając pozwanemu wykonanie prac. Z uwagi na fakt, iż faktura VAT została wystawiona wcześniej, moment ten nie był rozstrzygający dla ustalenia terminu oddania dzieła, gdyż w chwili wystawienia faktury stosunek prawny między stronami nadal istniał. Zatem doręczenie pozwanemu faktury nie mogło w okolicznościach przedmiotowej sprawy stanowić oświadczenia stwierdzającego wykonanie zobowiązania przez powoda.

Kwestie oddania dzieła i wymagalności roszczenia o zapłatę uregulowane są w przepisach kodeksu cywilnego tj. w art. 642 kc i 643 kc. Sąd Rejonowy przepisy te zastosował w sposób prawidłowy.

Umowa o dzieło charakteryzuje się tym, że nakłada na przyjmującego zamówienie obowiązek wykonania i oddania dzieła (art. 642 kc), na zamawiającego zaś obowiązek odebrania dzieła, które przyjmujący wykonał zgodnie ze swym zobowiązaniem (art. 643 kc).

Oddanie i odebranie dzieła stanowią czynności ekwiwalentne, jednak nie są to czynności tożsame. Oddanie dzieła nie oznacza jego odbioru, nie wymaga zachowania szczególnej formy, może nastąpić zatem także poprzez czynności faktyczne. Oddanie dzieła następuje także wówczas, gdy przyjmujący zamówienie stawia dzieło do dyspozycji zamawiającego, który może je odebrać, choć tego nie czyni.

Dyspozytywny charakter przepisu art. 642 kc należy rozumieć w ten sposób, że, z uwagi na ekwiwalentność świadczeń stanowiącą podstawę tego przepisu, obowiązek wypłaty wynagrodzenia powstaje najpóźniej z chwilą odbioru dzieła, jeżeli strony nie ustaliły innego terminu do wypłaty wynagrodzenia. Jeżeli strony umowy o dzieło nie umówiły się inaczej, wynagrodzenie jest należne w momencie oddania (wydania) dzieła, albo - w wypadku gdy dzieło ma być oddane (wydane) częściami i wynagrodzenie zostało obliczone osobno za każdą jego część - z chwilą spełnienia każdego ze świadczeń częściowych (art. 641 § 1 i 2 kc; zob. A. Brzozowski K. Pietrzykowski, Komentarz, t. II, 2005, s. 355).

Dyspozytywny charakter tego przepisu nie odnosi się natomiast do ustaleń stron w zakresie momentu oddania dzieła. Z momentem oddania dzieła, kończy się stosunek zobowiązaniowy wynikający z tej umowy. Z uwagi na to, że umowa ta ma charakter wzajemny świadczenia te powinny zostać spełnione równocześnie (art. 488 kc), obowiązki oddania dzieła odpowiada obowiązek jego odebrania przez zamawiającego i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Artykuł 642 § 1 kc podobnie, jak reguła wyrażona w art. 488 § 1 kc, jest podyktowany ekwiwalentnością świadczeń z umowy wzajemnej, jaką jest umowa o dzieło. Uwzględniając wymienione założenie art. 642 § 1 kc, należy przyjąć, że według tego przepisu oddanie dzieła powoduje wymagalność wierzytelności przyjmującego zamówienie o wynagrodzenie. Gdy natomiast oddane dzieło jest dotknięte wadą istotną, tj. czyniącą je niezdatnym do zwykłego użytku lub sprzeciwiającą się wyraźnie umowie, zamawiający może się domagać usunięcia wady w oznaczonym terminie albo obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku, zaś gdy wady nie dadzą się usunąć, bądź przyjmujący zamówienie nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim, zamawiający może od umowy odstąpić - art. 637 kc. Jeżeli natomiast dzieło ma tylko wadę nieistotną zamawiający może żądać obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku.

Z prawidłowych ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że wady, na które powołuje się pozwany, były nieistotne. Oznacza to, że pozwany winien uiścić umówione wynagrodzenie, a stosownie do § 4 umowy zgłosić wady, które według niego zaistniały przy wykonaniu dzieła. W tym paragrafie strony umówiły się, że warunkiem roszczeń wynikających z tytułu gwarancji jest uregulowanie w 100% należności wynikającej z umowy.

Art. 642 § 1 kc nie uzależnia wymagalności wierzytelności o wynagrodzenie za dzieło od odebrania dzieła.

Zgodnie art. 643 kc zamawiający zobowiązany jest odebrać dzieło, które przyjmujący zamówienie wydaje mu zgodnie ze swym zobowiązaniem. Jeżeli jednak zamawiający bezpodstawnie uchyla się od odbioru prawidłowo wykonanego i wydanego dzieła, popada w zwłokę dłużnika, odpowiada za przypadkową utratę lub uszkodzenie dzieła, a ponadto ma obowiązek zapłaty umówionego wynagrodzenia (tak K. Zagrobelny E. Gniewek, Komentarz, 2006, s. 1058). Z obowiązku zwolniony jest on jedynie wtedy, gdy wykonanie lub wydanie dzieła nastąpiło niezgodnie z treścią stosunku prawnego, a także wtedy gdy jest ono dotknięte wadą istotną, czyniącą je niezdatną do zwykłego użytku, lub sprzeciwiającą się wyraźnie umowie.

Tylko zatem takie okoliczności pozwalały by pozwanemu odmówić odbioru dzieła. Podkreślić należy, że okolicznością taką nie było niesporządzenie w sposób prawidłowy protokołu odbioru. Brak w tym zakresie nie stanowi przeszkody do uznania, że odbiór dzieła nastąpił, jeżeli faktycznie miał on miejsce, a zatem w sytuacji, w której czynności faktyczne świadczą o tym, że do tego doszło. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29.05.2013 r., I ACa 368/13, LEX nr 1322583) Oddanie dzieła nie oznacza jego odbioru, nie wymaga zachowania szczególnej formy, może nastąpić także poprzez czynności faktyczne. Oddanie dzieła następuje także wówczas - jeżeli z umowy inaczej nie wynika - gdy przyjmujący zamówienie stawia dzieło do dyspozycji zamawiającego, który może je odebrać, choć tego nie czyni (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23.08.2012, II CSK 21/12, LEX nr 1222148, Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie, z dnia 29.08.2013, I ACa 388/13, LEX nr 1369265).

Jak wynika z okoliczności ustalonych w niniejszej sprawie, pozwany pomimo tego, że okna były niższe, zdecydował się na ich zamontowanie. Po zamontowaniu wykonał prace wykończeniowe, i zbył budynek. Uznać zatem należy, że faktycznie pomimo zgłaszanych zastrzeżeń, odebrał on dzieło. Cięży zatem na pozwanym obowiązek zapłaty wynagrodzenia za wykonane dzieło, co nie pozbawia go możliwości wykazywania, że doszło do nienależytego wykonania umowy, i żądania roszczeń z tego wynikających. Mógł domagać się usunięcia wady lub obniżenia wynagrodzenia albo tylko obniżenia wynagrodzenia, jeżeli wady nieistotne nie dadzą się usunąć, ale roszczeń w tym zakresie nie zgłosił.

Bezasadnie w ocenie Sądu Okręgowego były podnoszone przez apelującego okoliczności w zakresie braku dokumentacji technicznej. Zaznaczyć należy, że pozwany nie domagał się wydania tej dokumentacji w chwili odebrania dzieła. Nie wskazywał tej okoliczności w pismach: z dnia 1.10.2008 (k. 21), z dnia 20.10.2008r. (k. 23) i z dnia

23.12.2008r. (k. 27- 28). Po raz pierwszy kwestie te podniósł w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 12.03.2010r. (k. 35), wobec powyższego brak jest podstaw aby uznać, że ta okoliczność mogła stanowić podstawę do odmowy odbioru wykonanych prac. Ponadto jak wynika z akt sprawy, dokumentacja ta została przekazana pozwanemu (k. 148).

Zaznaczenia wymaga również fakt, że oddanie dzieła bez części wymaganej dokumentacji nie uzasadnia stanowiska, iż nie doszło do prawidłowego oddania dzieła w rozumieniu art. 642 § 1 kc. W tym miejscu należy podkreślić, że w § 2 umowy strony nie ustalały, że przedmiotem umowy jest oddanie dzieła wraz z jakąkolwiek dokumentacją. Jeżeli taka jest wymagana, to brak ten winien być rozpatrywany w kategoriach wad dzieła i ich skutków dla roszczenia o wynagrodzenie za wykonanie dzieła. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.01.2012 r., II CSK 213/11 LEX nr 1133803).

Zasadny okazał się jedynie podnoszony w apelacji zarzut sprzeczności ustaleń faktycznych z zebrany materiałem dowodowym w zakresie żądania zapłaty kwoty 686,94 zł za montaż dwóch skrzynek na rolety.

Powód domagał się zapłaty za montaż tych skrzynek, podnosząc, że było to dodatkowe ustne zlecenie, które wykonane zostało przed zamontowaniem stolarki okiennej oraz, że za wykonanie tych prac przysługiwało mu wynagrodzenie w kwocie 686,94 zł zgodnie z fakturą nr (...) z dnia 23.07.2008r., które nie zostało zapłacone. Na powyższe okoliczności powód wniósł o przeprowadzenie dowodu z faktury VAT Nr (...) z dnia 23.07.2008 r. oraz z jego zeznań (k. 4 i k. 20) i zeznań świadka M. S. (1). W piśmie z dnia 23.07.2008r. (k. 14) powód wskazał, że dostawę i montaż rolet wykonał w dniu 26.05.2008r. W piśmie z dnia 14.12.2010 r. (k. 66) wyjaśnił, że prace związane z montażem rolet zlecił Firmie (...) i że prace te zostały wykonane przez tę firmę działającą na zlecenie powoda jako podwykonawca. Za prace te miał być obciążony kosztami zgodnie z fakturą VAT nr (...)r. z dnia 3.06.2008r. Powód nie przedłożył w/w faktury do akt sprawy. Na te okoliczności został zawnioskowany dowód z zeznań świadka M. S. (1).

Jak wynika z uzasadnienia wyroku, Sąd Rejonowy kwestię zasadności żądania powoda zapłaty kwoty 686,94 zł rozstrzygnął na podstawie zeznań świadka M. S. (1) (k. 226).

Zeznania świadka M. S. (1) nie potwierdzają okoliczności, że to powód za pośrednictwem firmy (...) zamontował dwie skrzynki na rolety, co więcej analiza tych zeznań przeczy twierdzeniom powoda. Świadek zeznał, że „w chwili montażu okien kontaktował się z człowiekiem, który miał wykonać żaluzje, żeby ustalić z nim na jakiej wysokości mają być umocowane skrzynki na te żaluzje”. Treść tych zeznań wskazuje, że skoro dopiero żaluzje te miały być wykonane i ustalona miał być wysokość skrzynek, w rzeczywistości nie były one zamontowane. W swoich zeznaniach M. S. (1) nigdzie nie wskazuje, że dwie skrzynki były już zamontowane, ani że to on montował te skrzynki. Wręcz przeciwnie, twierdzi on, że zamontowane były one na pewno po montażu okien czyli po dniu 16.09.2008 r. (k. 110 – k. 111). Nie potwierdzają zatem te zeznania, że skrzynki te zamontowane zostały przed montażem okien.

Powoduje to, że zasadny jest podnoszony w tym zakresie zarzut apelacji sprzeczności ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy ze zgromadzonym materiałem dowodowym albowiem zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności zeznania świadka M. S. (1) nie pozwalają na przyjęcie, że to powód wykonał skrzynki na rolety. Nie można też przyjąć za podstawę ustaleń w tym zakresie, ustnej umowy jaka miała być zawarta między stronami, w sytuacji, gdy istnieją zasadnicze rozbieżności w zeznaniach stron co do zawarcia takiej umowy. Powyższe daje podstawę do uznania, że powód nie wykazał, stosownie do treści art. 6 kc, iż pozwany jest zobowiązany do zapłaty na jego rzecz także kwoty 686,94 zł. W tym miejscu należy zauważyć, że powód cofnął wniosek dowodowy z zeznań świadka P. K. (k. 130), który miał potwierdzić zasadność żądania kwoty 686,94 zł, a także nie przedłożył faktury nr (...)r. z dnia 3.06.2008r., która miała być wystawiona na jego nazwisko przez firmę (...).

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 §1 kpc i art. 385 kpc.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 zd. drugie kpc, uznając, że apelacja pozwanego tylko w nieznacznej części została uwzględniona. Zasadzone przez Sąd Okręgowy koszty zastępstwa procesowego od pozwanego na rzecz powoda znajdują swoją podstawę w § 6 pkt 5 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez

Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U z 2013. poz.490 tekst jednolity).

(...)